

Datum

2020-04-03

Vår referens

Märta Lunnér

Utvecklingssekreterare

marta.lunner@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Stöd till studieförbunden för åren 2017-2019 samt 2020 KN-2020-1002

Sammanfattning

Studieförbundet NBV har haft stora problem i verksamheten i Malmö, vilket förändrar underlaget för stödet och motiverar en återbetalning från NBV. Förvaltningen föreslår en retroaktiv omfördelning av stödet till studieförbunden för åren 2017, 2018 och 2019 samt en ny samlad fördelning av 2020 års stöd.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden beslutar att stödet till studieförbunden för åren 2017, 2018 och 2019 omfördelas retroaktivt, enligt förslag i ärendet.
2. Kulturnämnden beslutar att NBV åläggs en återbetalning, och att sex av de övriga studieförbunden får utbetalt en retroaktiv kompensation.
3. Kulturnämnden fastställer en ny samlad fördelning av stödet till studieförbunden för 2020, enligt förslag i ärendet.
4. Kulturnämnden beslutar att stödet till studieförbunden framöver fördelas vid ett beslutstillfälle per år.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Stöd till studieförbunden 2017-2019 samt 2020

Beslutsplanering

Kulturförvaltningens Ärendeberedning 2020-03-23

Kulturnämndens Ordförandeberedning 2020-04-01

Kulturnämndens arbetsutskott 2020-04-16

Kulturnämnden 2020-04-28

Beslutet skickas till

Studieförbunden i Malmö

Ärendet

Sammanfattning

Stödet till studieförbunden baseras på standardiserad statistik, vilket är gängse inom området.

Stödet består av flera olika delar. En mindre del, basstöd, fördelas med lika belopp till varje studieförbund. För grundstöd/utjämningsstöd är underlaget den relativa bidragsfördelningen tre år bakåt. Stöd för spridning och omfattning samt målgruppsinriktat stöd beräknas på olika typer av verksamhetsstatistik två år bakåt.

Studieförbundet NBV har gjort betydande retroaktiva justeringar av sin rapporterade verksamhetsstatistik för åren 2016, 2017, och 2018. I samband med bearbetningen av siffrorna har förvaltningen även identifierat ett fel i tidigare års beräkning av grundstöd/utjämningsstöd. Underlaget ska enligt bestämmelserna vara 95% av det fördelade stödet tre år bakåt, men har istället beräknats på 100% av stödet. Förvaltningen kommer framöver att förstärka de interna rutinerna i handläggningen.

Förvaltningen föreslår att

- fördelningen av stödet till studieförbunden för åren 2017, 2018 och 2019 räknas om retroaktivt.
- NBV åläggs en återbetalning som fördelas som kompensation till de studieförbund som för de aktuella åren skulle varit berättigade till mer stöd.
- Återbetalningen hanteras genom att större delen av NBV:s beräknade bidrag för 2020 hålls inne. NBV har hittills fått utbetalt 290 tkr.
- En ny samlad beräkning görs av fördelningen av stödet för 2020. Ett mindre belopp används som en utjämningspost.
- De omräknade siffrorna utgör underlag för beräkningen av kommande års stöd.
- För att förenkla hanteringen föreslås att beslut om fördelningen fattas vid ett tillfälle per år (KN i mars) och inte som nu uppdelat på två tillfällen (december/januari och april).

Studieförbundens referensgrupp i Malmö har fått information och ställer sig i princip positiv till förslagen.

Struken verksamhet inom NBV

Förvaltningen har tidigare informerat om problemen inom NBV. Folkbildningsrådet (FBR), som handhar studieförbundens statsbidrag, har under längre tid följt upp brister i NBV:s verksamhet, bl a i Malmö. Bakgrunden är att NBV under några år kraftigt ökat sin rapporterade verksamhet och med det som grund fått ökade offentliga bidrag. Förvaltningen har under processens gång haft ett flertal kontakter med NBV och FBR.

Problemen i Malmö kopplas till ett antal föreningar och till två f d anställda inom NBV Syd, som NBV under 2019 polisanmält. Dessa har enligt NBV rapporterat verksamhet som bedöms vara påhittad eller sakna rätt kvalitet. Föreningarna har därigenom fått orättmätiga ekonomiska ersättningar. NBV har inte haft tillräckliga kontroller och rutiner för att fånga upp detta.

NBV har nu specificerat hur mycket verksamhet under åren 2016, 2017 och 2018 som stryks från statistiken och som därför inte längre är bidragsgrundande. Exempelvis stryker NBV ca hälften av den tidigare rapporterade studiecirkelverksamheten i Malmö 2017. NBV har tydligt uttalat att de kommer att betala tillbaka alla felaktigt grundade bidrag på kommunal, regional och statlig nivå.

Förvaltningen har tillsammans med Region Skåne haft ett uppföljningsmöte med NBV:s nationella ledning samt ett möte med NBV Syd tillsammans med fritidsförvaltningen. I de skriftliga underlagen och vid mötena har NBV betonat att de nu förändrat sitt arbetssätt, för

ökad kvalitetssäkring och för att förhindra att en liknande situation uppstår igen. NBV Syd har ny ledning.

Förvaltningen ser allvarligt på händelserna. Stödsystemen inom folkbildningen bygger på att studieförbunden tar ett stort eget ansvar för att säkra kvaliteten och etiken i verksamheten. Malmö stads bidrag är avhängigt av att studieförbundet och verksamheten fortsatt är godkända för statliga bidrag. FBR har vid styrelsesammanträde 2020-02-20 tagit ställning till NBV:s återrapportering. Beslutet var att godkänna NBV:s justeringar av verksamheten. FBR kommer dock att ha en fortsatt särskild uppföljning av NBV:s åtgärder för att säkra kvaliteten.

Studieförbundens nationella intresseorganisation har nyligen antagit skärpta etiska riktlinjer för samverkan med föreningar, för att motverka att de offentliga bidragen används på ett felaktigt sätt.

Fördelning av stöd

En omräkning för åren 2017, 2018 och 2019 enligt gällande bestämmelser innebär en återbetalning med 1 854 782 kr för NBV. Sex av studieförbunden blir berättigade till kompensation. Som nämnts ovan har förvaltningen i samband med bearbetningen av siffrorna identifierat ett fel i tidigare års beräkning av sk grundstöd/utjämningsstöd. Det har bland annat inneburit att tre av de mindre studieförbunden erhållit ett något för högt stöd, totalt 168 495 tkr, vilket dock förvaltningen menar bör efterskänkas. Det sker genom en mindre justering inom 2020 års anslag, som totalt uppgår till 18,6 mkr.

KN beslutade 2020-01-29 om en fördelning av basstöd och grundstöd/utjämningsstöd för 2020, men den får betecknas som preliminär. En ny beräkning behöver göras utifrån korrigerade siffror. Nu fördelas även 2020 års stöd för spridning och omfattning samt målgruppsinriktat stöd, baserat på rapporterad statistik för åren 2018 och 2019.

Föreslagen fördelning är inom ramen för de anslag som kulturnämnden tidigare fastställt.

Justeringar av stöd för 2017, 2018 och 2019

Återkrav	NBV	-1 854 782 kr
Kompensation utbetalas	ABF	1 013 826 kr
	Folkuniversitetet	127 135 kr
	Studieförbundet	283 162 kr
	Vuxenskolan	469 675 kr
	Medborgarskolan	120 803 kr
	Ibn Rushd	8 676 kr
	SUMMA kompensation	2 023 277 kr
Återkrav som efterskänkes	Bilda	-56 020 kr
	Sensus	-18 263 kr
	Kulturens Bildningsverksamhet	-94 212 kr
	SUMMA	-168 495 kr

Fördelning av anslag för 2017, 2018 och 2019 framgår av bilaga 2

Total fördelning av stöd för 2020

	ABF	4 974 793 kr
--	-----	--------------

	Bilda	749 153 kr
	Folkuniversitetet	1 813 862 kr
	Studieförbundet	2 147 481 kr
	Vuxenskolan	2 894 396 kr
	NBV	2 240 630 kr
	Medborgarskolan	1 585 316 kr
	Sensus	924 654 kr
	Ibn Rushd	799 887 kr
	Kulturens Bildningsverksamhet	301 333 kr
	SUMMA fördelat stöd 2020	18 431 505 kr
	Justering för 2017, 2018, 2019	168 495 kr
	SUMMA anslag	18 600 000 kr

Fördelning av 2020 års anslag framgår av bilaga 3

Ansvariga

Anna-Carin Mårtensson Avdelningschef

Pernilla Conde Hellman Kulturdirektör